

Jaarverslag Stichting een hond een vriend 2020

Projeto um cão um amigo – Project een hond een vriend

Voorwoord

In 2020 is de uitvoering anders gelopen dan wat we in de planning hadden door Corona. Geplande activiteiten werden geannuleerd en andere activiteiten zijn voorbereid en deels uitgevoerd. In 2020 besloten we ons voornamelijk te richten op het versnellen van de intensivering van de samenwerking en zelfredzaamheid van de lokale stakeholders. Wij zien 2020 dan ook niet als een verloren jaar geweest, maar een jaar wat de ruimte gaf om er in 2021 vol voor te gaan.

Ik nodig u uit om dit jaarverslag te lezen en daarmee een indruk te krijgen van al het mooie werk wat er is gedaan.

Caspar Broekman, dierenarts en voorzitter Stichting een hond een vriend

Samenstelling bestuur:

Caspar Broekman, voorzitter
Iris van Maarschalkerwaart, secretaris en penningmeester
Evelien Jesaijes, algemeen bestuurslid
Jean Marc de Waart, algemeen bestuurslid

KvK: 74245333

www.eenhondeenvriend.nl

www.projetoumcaoumamigo.org Doel/inzet 2019 - 2021

Inleiding

Met dit project creëren we draagvlak voor en kennis over de door ons voorgestelde humane en duurzame aanpak van de hondenproblematiek op het eiland Santo Antão in Kaapverdië als alternatief voor de eerder door de overheid toegepaste werkwijze.

We richten daarvoor lokaal een organisatiestructuur in van zowel bewoners als overheden, die actief betrokken zijn bij deze aanpak. We zorgen voor impulsen(?) en zorgen er voor dat er faciliteiten aanwezig zijn om deze humane werkwijze toe te passen. De basis van de humane aanpak is verantwoord huisdierenbezit en castraties waarmee de hondenpopulatie op straat afneemt en overlast vermindert. Daarmee zijn de honden én de mensen geholpen.

Met dit project gaan wij er de komende 3 jaar voor zorgen dat:

1. er 2 keer per jaar castratie acties zijn (100-500 honden per keer)
2. de lokale dierenartsen de mogelijkheden hebben om structureel castraties aan te bieden (ervaring, middelen en tijd) buiten de castratie acties om.
3. workshops en educatie op de scholen plaatsvinden over verantwoord huisdieren bezit, incl. de noodzaak van castratie, en omgang met honden
4. er een bewustwordingscampagne over verantwoord huisdieren bezit is gestart in de lokale media
5. de gemeente, ministerie en vrijwilligers knelpunten met honden gezamenlijk in overleg aanpakken en een werkgroep vormen. Op termijn stuurt en draagt de werkgroep het project.

We helpen de overheid en gemeenschap om samen de problemen op een diervriendelijke en duurzame wijze op te lossen.

Behaalde resultaten 2020

1. Castraties

De activiteiten in 2020 zagen er anders uit dan gepland. De geplande castratieacties met Nederlandse dierenartsen werden noodgedwongen door Corona geannuleerd. Een groot team was samengesteld voor de actie in april 2020, al het materiaal was ingekocht, protocollen waren doorgenomen met alle deelnemers en tickets waren geboekt. Maar helaas konden wij niet anders dan annuleren. Goed nieuws is dat het team in de “wachtruimte” zit, want ze willen zodra het kan alsnog naar Santo Antão afreizen om castraties uit te voeren.

**Team
april 2020**

2. Planvorming 2021 en voorbereidende activiteiten

We hebben desondanks in 2020 niet stil gezeten. We hebben coronaproof plannen en activiteiten voor 2021 uitgedacht en in 2020 voorbereid. Daarbij was de insteek om wel zo dicht mogelijk te blijven bij de in de inleiding genoemde uitgangspunten, maar vooral bij het doel: de lokale stakeholders zelf in staat stellen om de problemen met honden duurzaam en diervriendelijk op te lossen.

In Bijlage 2 van dit jaarverslag treft u de in de zomer van 2020 vormgegeven plannen voor de Coronaproof activiteiten in 2021.

Kort samengevat zijn de plannen voor 2021:

1. In de gemeente Pául starten we samen met de overheid een tijdelijke castratiekliniek en programma om komend jaar systematisch honden uit de hele gemeente te castreren en bewoners voorlichting te geven. Dit dient ook als voorbeeld voor de 2 andere gemeenten van het eiland.
2. Beide lokale dierenartsen worden van een minimale inventaris voor hun kliniek voorzien. In ruil daarvoor zullen zij op vaste dagen honden voor het project castreren.
3. In de gemeente Ribeira Grande en Porto Novo gaan we minimaal 1 en maximaal 6 keer met een groep/tweetallen Nederlandse dierenartsen castreren.
4. We gaan ons nieuwe educatie materiaal inzetten op de basisscholen.

5. We gaan met de Hogeschool Van Hall Larenstein een RAAKPRO subsidie aanvraag indienen om in 2022 te starten met een meerjarig onderzoek naar het probleem van het vee dat door honden wordt aangevallen.

Ter voorbereiding van deze plannen hebben de volgende activiteiten in 2020 plaatsgevonden:

Ad. 1

In november 2020 zijn Caspar en Iris samen met Maria Teresa naar Kaapverdië gegaan. Er zijn afspraken met de gemeente Pául gemaakt over de gezamenlijke activiteiten en het voorgestelde programma voor 2021. De gemeente zorgt voor een locatie voor de castraties, voor transport, voor een lokale coördinator en neemt deel aan en faciliteert daar waar nodig.

Namens de Stichting zijn afspraken gemaakt en contracten gesloten met Hannelore Gilbert, aangesteld als lokale coördinator van de kliniek en activiteiten in Pául, en met Raluca Ionas als dierenarts. Beide werken op uurbasis 3 dagen per week tegen een vastgestelde vergoeding voor hun werk en onkosten. Zij zijn verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van de activiteiten in Pául en de castraties in de gemeente Paul. Er wordt 3 dagen per week, elke week gedurende een jaar gecastreerd, op basis van een geografisch aanpak. Enerzijds om de gemeente, vrijwilligers en lokale dierenartsen te bekwalen in de werkzaamheden en anderzijds om een castratie percentage van de totale hondenpopulatie binnen de gemeentegrenzen van Pául van 70% te bereiken.

In aanloop naar de opening van de kliniek zijn medische- en werkprotocollen opgesteld. Daarnaast is er geïnventariseerd welke items voor de werkzaamheden noodzakelijk zijn. Er is een planning van de werkzaamheden en activiteiten gemaakt. In de maand december waren er wekelijks online overleggen tussen Hannelore, Raluca en Iris om de kliniek en het programma voor Pául voor te bereiden.

Het ontbrekende noodzakelijke materiaal voor de kliniek is ingezameld en met de inventaris voor de lokale dierenartsen in januari 2021 verscheept naar Kaapverdië. Het ingezamelde materiaal was deels gedoneerd, deels tweedehands aangeschaft en een aantal items zijn nieuw gekocht.

>>invoegen foto kliniek Pául

Ad. 2

Voor de twee lokale dierenartsen Cesar Fortes en Vivieni Lopes is een inventarislijst opgesteld in samenwerking met Nederlandse dierenartsen. De inventarislijst betreft een basisinventaris die noodzakelijk is om castraties in hun eigen klinieken en basis diergeneeskundige handelingen uit te voeren. We hebben voor de kosten van deze basis inventaris een subsidie ontvangen van WWAR (World Wide Animal Rescue, onderdeel van Stichting Dierenlot) van € 7000,-. Daarvan is een klein deel besteed in 2020 en de rest begin 2021.

Doordat we veel materiaal tweedehands hebben kunnen aanschaffen en een deel gedoneerd hebben gekregen hebben we beide dierenartsen van een goede uitrusting kunnen voorzien. Daarmee is een grote verbetering gerealiseerd voor het niveau van diergeneeskundige voorzieningen op Santo Antão.

Met Cesar Fortes en Vivieni Lopes zijn contracten afgesloten waarin is afgesproken dat zij het eigendom verwerven over dit materiaal door wekelijks castraties voor het project uit te voeren. De

ene week voeren ze die uit in onze kliniek en het programma in de gemeente Pául. De andere week in hun eigen kliniek in de twee andere gemeenten: Ribeira Grande en Porto Novo.

Doordat ze hiermee op structurele basis veel castraties gaan uitvoeren en daarin getraind worden, door de zeer ervaren dierenarts van het project Raluca Ionas, kunnen zij hun vaardigheden en kennis in korte tijd vergroten. Ook dit draagt in zeer belangrijke mate bij aan het niveau van diergeneeskundige zorg op het eiland. Daar komt bij dat met deze afspraken, in combinatie met het programma in de gemeente Pául, in alle gemeenten een aanbod van castraties vanuit het project zal bestaan.

In januari 2021 is de inventaris verscheept naar Kaapverdië.

(César in zijn kliniek met op de foto een deel van de verzorgde inventaris)

(Viviane in haar eigen kliniek tijdens een castratie op de door ons verzorgde operatietafel)

Ad. 3

Geen voorbereidende activiteiten. Castratiecampagnes vinden plaats in 2021.

Ad. 4

In 2020 hebben we in Nederland het educatiemateriaal ontwikkeld voor de basisscholen. Het materiaal bestaat uit een boekje en een stickervel voor kinderen, een bijbehorende poster voor in de klas en een instructiebrief voor de docent.

De tekeningen zijn gemaakt door een vrijwilliger. Dit was noodzakelijk, omdat er geen geschikt materiaal beschikbaar was. Het boekje en de poster zijn vertaald en samen met het stickervel digitaal ontworpen en opgemaakt door Ultra de Luxe. Hiervoor is een symbolische vergoeding betaald.

Het inzetten van het materiaal op de scholen is onderdeel van het programma voor 2021.

Ad. 5 Onderzoek

In 2020 hebben 2 studenten van het Van Hall college, met veel ondersteuning vanuit onze stichting, een voorstel gemaakt voor een 4-jarig onderzoek en een conceptaanvraag om hier via het Van Hall college een RAAKPRO subsidie voor aan te vragen en vervolgens het onderzoek uit te voeren. Nadat de studenten de documenten voor hun opleiding hadden afgerond gaf het Van Hall college op geen enkele wijze thuis. Er werd niet gereageerd op diverse verzoeken om contact over het vervolg en indienen van de aanvraag. In 2021 zal worden gekeken naar een andere manier om het onderzoek alsnog vorm te geven en uit te voeren.

3. Communicatie en bewustwording

3.1 Social Media

In januari 2019 zijn 2 facebookpagina's voor het project aangemaakt. Een voor Nederland (www.facebook.com/projecteenhondeenvriend) en een voor Kaapverdië (www.facebook.com/Projeto-um-cão-um-amigo-868470876697505).

De Nederlandse facebookpagina wordt geweldig beheerd door Suze Steenbergen, ook in 2020.

De Kaapverdiaanse facebook wordt beheerd door lokale Kaapverdiaanse vrijwilligers. Dat was in 2020 onvoldoende proactief en zal in samenhang met de geplande activiteiten voor Pául worden opgepakt.

Er is een instagram pagina aangemaakt, maar die wordt momenteel nog niet beheerd. We zijn nog op zoek naar een vrijwilliger voor het beheren van de account.

Het streven was om minimaal om de dag een post te plaatsen. Dat doel is ruim behaald. In totaal zijn er 245 berichten geplaatst in 2019, vooral wanneer er castratieprojecten plaatsvonden werden veel berichten geplaatst om volgers op de hoogte te houden van alle activiteiten.

3.2 Website

In 2019 is de website aangemaakt. In 2020 heeft Suze Steenbergen het ontwerp en de informatie aangepast en verbeterd. Het adres van de website is: <https://eenhondeenvriend.nl/>.

Er bestaat ook een Kaapverdiaanse website: www.projetoumcaoumamigo.org. Deze pagina linkt door naar de Nederlandse pagina.

3.3 In de media

In 2020 is het project, vanwege het ontbreken van lokale activiteiten als gevolg van Corona, niet in de media in Kaapverdië geweest. We is het project in Nederland onder de aandacht gebracht via een artikel van Suze Steenbergen in het vakblad Vedias.

3.4 Film en beeldmateriaal

In 2020 is een promotiefilm gemaakt voor het inzamelen van fondsen voor de castratie kliniek van het project in de gemeente Pául. Aan deze film heeft, naast Caspar Broekman, dierenarts Piet Hellemans meegewerkt en Jotja Bessems heeft voor een symbolische vergoeding gefilmd en gemonteerd.

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.eenhondeenvriend.nl/wij-hebben-jouw-hulp-nodig/>. The website has a navigation menu with 'Home', 'Over ons', 'Hoe kunt u helpen?', 'Doelstellingen en resultaten', and 'Nieuws'. The main content area features a video player with the title 'Help jij ons de toekomst van Santo Antao te veranderen?' and a play button. To the right of the video is a promotional image of a woman holding a dog, with the text 'SANTA ANTAO MOET EEN KLINIEK KRIJGEN!' and 'Ga naar www.eenhondeenvriend.nl'. Below this is a 'Doneren? Graag' section with a donation form containing the text 'NL36BUNQ2035419190 tnv Stichting een hond een vriend'. At the bottom of the page, there is an 'ANBI verklaring' section. The browser's address bar and taskbar are visible at the top and bottom of the screenshot.

Voor facebook en onze website heeft Ultra de Luxe gratis een drietal komische “gifs” van Piet gemaakt.

4. Werkgroep en samenwerking op Santo Antão

We zijn in contact gebleven met onze lokale stakeholders: ministerie van Landbouw, de gemeenten, de lokale dierenartsen en de vrijwilligers. We hebben hen constant van de ontwikkelingen op de hoogte gehouden.

De volgende stap is nog steeds het creëren van een structuur waarbinnen deze personen ook met elkaar contact hebben en proactief overleggen bij knelpunten en voor het organiseren van activiteiten. Dit blijft één van de speerpunten.

5. Overig

5.1 Vrijwilligers en netwerk in Nederland

Naast de vrijwilligers die meereisden naar Kaapverdië hebben veel mensen ons geholpen met hun inzet en expertise. Te veel eigenlijk om iedereen te noemen en daarmee niemand te vergeten. Dat geldt ook voor ons netwerk in Nederland van mensen betrokken bij de hulp aan dieren. Dit netwerk breid zich uit. Vaak is deze hulp voor de buitenwereld niet zichtbaar, maar voor ons van essentieel belang. Voor zowel Kaapverdië als Nederland geldt, alleen samen kunnen we er een succes van maken.

Wel zijn we nog steeds op zoek naar vrijwilligers die onderdelen van het project zelfstandig kunnen oppakken: educatie, onderzoek, vrijwilligers management, instagram, communicatie/bewustwordingsmanagement.

6. Bestuur, ANBI status en financiën 2020

6.1 Bestuur

In 2020 waren er geen wisselingen in het bestuur. Het bestuur is digitaal bijeengekomen om de voortgang van 2020 en de planvorming voor 2021 te bespreken.

6.2 ANBI status

Onze stichting heeft de ANBI status. Dat betekent dat wij constant aan de voorwaarden moeten blijven voldoen. Wij controleren dat regelmatig en hieronder staat per voorwaarde op welke wijze de stichting voldoet:

- De instelling moet volledig gericht zijn op het algemeen nut. Dit moet onder andere blijken uit de statutaire doelstelling en de voorgenomen activiteiten.

We voldoen, onze statuten en voorgenomen activiteiten zijn getoetst bij de beoordeling in 2019. De statutaire doelstelling en voorgenomen activiteiten op hoofdlijn zijn ongewijzigd.

- De instelling moet met nagenoeg geheel van al haar activiteiten het algemeen belang dienen. Dit is de [90%-eis](#).

We voldoen. Al onze activiteiten dienen het algemeen belang.

- De instelling heeft [geen winstoogmerk](#) met het geheel van haar activiteiten die het algemeen belang dienen.

We voldoen. We hebben in het geheel geen winstoogmerk.

- De instelling en de mensen die rechtstreeks bij de instelling betrokken zijn, voldoen aan de [integriteitseisen](#).

We voldoen. Geen van de bestuursleden of gezichtsbepalende personen is veroordeeld voor een misdrijf.

- Geen enkel natuurlijk persoon of rechtspersoon mag over het vermogen van de instelling beschikken alsof het zijn eigen vermogen is. Bestuurders en beleidsbepalers mogen geen meerderheid hebben in de [zeggenschap over het vermogen van de instelling](#).

We voldoen. Het bestuur stelt met unanimiteit de begroting en het jaarverslag met de jaarrekening vast. Voor structurele kosten geeft het bestuur anoniem akkoord.

- De instelling mag niet meer vermogen aanhouden dan redelijkerwijs nodig is voor het werk van de instelling. Daarom moet het [eigen vermogen beperkt](#) blijven.

We voldoen. Het eigen vermogen is gerelateerd aan de geplande activiteiten. Vanwege de geannuleerde activiteiten in 2020 hadden we een groter eigen vermogen dan begroot. Dit deel van het eigen vermogen wordt aangewend voor de activiteiten in 2021.

- De [beloning voor beleidsbepalers](#) is beperkt tot een onkostenvergoeding of minimale vacatiegelden.

We voldoen. In 2020 hebben geen van de bestuursleden en beleidsbepalers een onkostenvergoeding of vacatiegelden ontvangen. We zijn er incidenteel kosten privé voorgesloten en terugbetaald. Dit wordt bijgehouden in de administratie.

- De instelling heeft een [actueel beleidsplan](#).

We voldoen. Ons beleidsplan is actueel en gepubliceerd op onze website.

- De instelling heeft een [redelijke verhouding tussen beheerkosten en bestedingen](#).

We voldoen. De beheerkosten zijn slechts een fractie van de totale bestedingen en worden gemaakt voor zaken als domeinnamen van website, bankkosten en andere administratiekosten.

- Geld dat overblijft na opheffing van de instelling wordt besteed aan een ANBI, of aan een buitenlandse instelling die voor minimaal 90% gericht is op het algemeen nut. Voor een culturele ANBI geldt dat het batig liquidatiesaldo besteed moet worden aan een ANBI (of buitenlandse instelling die voor minimaal 90% gericht is op het algemeen nut) met een soortgelijk doel.

Niet van toepassing.

- De instelling voldoet aan de [administratieve verplichtingen](#).

We voldoen. Er wordt een nauwkeurige administratie gevoerd, onder toezicht van Wim Damman, waaruit blijkt: welke bedragen per beleidsbepaler zijn betaald aan onkostenvergoeding, vacatiegelden en overige betalingen, welke kosten de instelling heeft gemaakt, wat de uitgaven en bestedingen zijn van de instelling.

- De instelling [publiceert specifieke gegevens](#) op een eigen of gemeenschappelijke website.

We voldoen. Wij publiceren onze plannen, begroting en jaarverslagen op onze website.

6.3 Financiën

Algemeen

Stichting een hond een vriend beschikt over een bankrekening en maakt gebruik van een boekhoudspreadsheet. Sinds augustus 2019 wordt deze spreadsheet bijgehouden en nauwkeurig gecontroleerd door vrijwilliger Wim Damman. Periodiek wordt het overzicht aan het bestuur voorgelegd ter controle. In 2020 hebben we hoofdzakelijk kosten gemaakt ter voorbereiding op de geannuleerde castratieactie van april, voor het ontwikkelen van educatiemateriaal en voor de inventaris en uitrusting voor de eigen kliniek voor het castratieprogramma in de gemeente Pául in 2021 en de basis inventaris en uitrusting voor de klinieken van de lokale dierenartsen Cesar Fortes en Viviene Lopes.

Voor een inzicht in de balans over het jaar 2020 wordt u verwezen naar het bijgevoegde overzicht. We zijn in 2020 met een hoger batig saldo geëindigd dan gepland vanwege de door Corona geannuleerde lokale castratie activiteiten.

Fondsen en donaties

Via Suze en Fred van “50/50 shop helpt dieren met bestellingen” hebben we in 2020 in totaal € 2400,- aan donaties ontvangen. De rest van de donaties zijn individuele privédonaties uit Nederland. In een enkel geval is daarvoor een ANBI verklaring verstrekt.

Daarnaast hebben we enkele fondsen aangeschreven voor subsidie van afgebakende activiteiten. We hebben een bedrag van € 7000,- ontvangen van Stichting WWAR voor de aanschaf van de basisinventaris van de lokale dierenartsen Cesar Fortes en Vivieni Lopes. Een deel daarvan is besteed in 2020 en een deel in 2021.

Stichting Dieren nood heeft de opbrengst van de hulpactie voor ons project gedoneerd. Dat bedroeg € 5033 en is bestemd voor het uitvoeren van castraties. Stichting Nijhof heeft een donatie gedaan voor het programma van 2020 van € 4000,-. Abri voor Dieren heeft een bijdrage verstrekt van € 3000,- waarvan € 2000,- bestemd is voor educatie en € 1000 voor de inventaris van de kliniek van het project.

Ook hebben we in 2020 veel donaties in natura ontvangen. Daarbij moet gedacht worden aan hecht draad, vloeimiddelen, halsbanden & riemen, spuitjes, gaas en allerlei medische disposables. We hebben voor de inventaris van de kliniek instrumenten, opname hokken, benches e.d. gedoneerd gekregen of substantiële korting ontvangen op de aanschaf van anesthesie en instrumenten.

Resultaten: exploitatierekening en begroting

Het overzicht van de begroting versus de resultaten in 2020 behoeft een nadere toelichting. De initiële begroting ging uit van een aantal activiteiten die in 2020 niet konden plaatsvinden, maar wel deels in gang waren gezet. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de voorbereiding en inkopen voor de castratieactie van april. Kort voor de datum van vertrek moest de actie geannuleerd worden.

In juni 2020 is de begroting derhalve aangepast aan de gewijzigde activiteiten in 2020.

Zo zijn de gemaakte kosten van de geannuleerde castratieactie in april (hoofdzakelijk inkoop medicijnen, disposables enz) geboekt als kosten die gemaakt zijn voor de castraties in eigen kliniek in Pául, waar naast castratieacties met Nederlandse dierenartsen, in 2021 het hele jaar door wekelijks gecastreerd gaat worden. (zie bijlage 2).

De begrootte middelen voor de lokale dierenartsen zijn ondergebracht in twee aparte posten per dierenartsen en betreffen alleen kosten voor hun inventaris.

Vanwege de geannuleerde activiteiten in 2020 zijn we in 2020 met een overmatig batig saldo geëindigd. Dit saldo is volledig begroot als besteding in 2021.

Realisatie versus Begroting overzicht				
	2020		2020	2020-Juni
	realisatie		begroting	begroting
				bijgesteld
				Covid
BATEN				
Fondsen	19033,00		open	open
Donaties	8981,28		open	open
Rente	2,21		open	open
Overige	0,00		open	open
TOTAAL AAN BATEN	28016,49		20000,00	14000,00
LASTEN				
a Castratie actie 1 300 honden (zie regels c, d en e euro 5159,10)	0,00		5000,00	0,00
b Castratie actie 2 300 honden	0,00		5000,00	0,00
c Eigen Kliniek Castratie Actie Inventaris	-1279,55		open	2000,00
d Eigen Kliniek Castratie Actie Medicijnen/Disposals	-2508,17		open	3000,00
e Eigen Kliniek Castratie Actie Diversen	-1371,47		open	1500,00
f Eigen Kliniek Castratie Actie Vergoeding Arts	0,00		0,00	0,00
g Eigen Kliniek Castratie Actie Vergoeding coordinator	0,00		0,00	0,00
h Middelen dierenartsen (zie regels i en j. euro 889,25)	0,00		3000,00	0,00
i Kliniek 2 inventaris Vivienne	-458,37		open	500,00
j Kliniek 3 inventaris Cesar	-430,88		open	500,00
k Educatiekosten	-1591,68		500,00	1500,00
l Communicatie en campagnes	0,00		1000,00	1000,00
m Diverse kosten	-224,19		2500,00	1000,00
n Bankkostern	-171,56		open	200,00
o Reiskosten tbv castratie hondenvangers	-1183,00		0,00	2800,00
p onderzoek en aanpak populatie en incidenten	0,00		3000,00	0,00
TOTAAL AAN LASTEN	-9218,87		20000,00	14000,00
RESULTAAT 2020	18797,62			

Bijlage 1: Geplande activiteiten 2021

ACTIVITEITENPLANNING 2020 – 2021

INLEIDING

Stichting Een Hond een Vriend richt zich op de humane en duurzame aanpak van de straathondenproblematiek in Santo Antão. Niet zomaar goedbedoelde losse castratie acties.

Samen met de lokale bevolking én autoriteiten hebben we een manier gevonden om de plaatselijke situatie structureel te verbeteren. Want de situatie structureel verbeteren, dat is onze missie.

Ons uiteindelijke doel is dat de bewoners en de overheden er zelfstandig voor gaan zorgen dat het eiland mooier wordt voor mens en dier.

Door de uitbraak van Corona is de grote castratie actie van april 2020 noodgedwongen uitgesteld. Een grote domper, omdat er belangrijke activiteiten en gesprekken gepland stonden en een groot team agenda's had vrij gemaakt, tickets gekocht etc.

Maar met Corona is het belang van zorgen voor een structurele oplossing duidelijk geworden. Mensen hebben te lijden onder Corona: er is nauwelijks werk en elke geit die dood gebeten wordt is een economische ramp voor de eigenaar. Honden hebben ook te lijden onder Corona: toerisme is verdwenen en dus is er weinig voedsel voor honden. De hondenpopulatie moet nu echt verkleinen, op een diervriendelijke en duurzame manier.

Wij hebben daarom onze activiteiten en planning deels aangepast. Zodat op veel kortere termijn de lokale autoriteiten, bevolking en dierenartsen zelf aan de slag kunnen.

Onze hoofdoelen waren en zijn als volgt:

- 2 keer per jaar reist er een Nederlands team af om circa 600-1.000 zwerfhonden te castreren.
- Het ondersteunen van lokale dierenartsen om het hele jaar door castraties te kunnen verrichten.
- Educatie op scholen over het verantwoord omgaan met huisdieren.
- Het voeren van een bewustwordingscampagne in lokale media.
- Het opzetten van een lokale werkgroep van stakeholders die het project na drie – vijf jaar zelfstandig gaat dragen.

Onze activiteiten in 2021 om dit te bereiken zijn:

- 1 In de gemeente Pául starten we samen met de overheid een tijdelijke castratiekliniek en programma om komend jaar systematisch honden uit de hele gemeente te castreren en bewoners voorlichting te geven. Dit is het voorbeeld voor de 2 andere gemeenten van het eiland.

- 2 Beide lokale dierenartsen worden van een minimale inventaris voor hun kliniek voorzien. In ruil daarvoor zullen zij op vaste dagen honden voor het project castreren.
- 3 In de gemeente Ribeira Grande en Porto Novo gaan we minimaal 1 en maximaal 6 keer met een groep/tweetallen Nederlandse dierenartsen castreren.
- 4 We gaan ons nieuw educatie materiaal inzetten op de basisscholen.
- 5 We gaan met de Hogeschool Van Hall Larenstein een RAAKPRO subsidie aanvraag indienen om in 2022 te starten met een meerjarig onderzoek naar het probleem van het vee dat door honden wordt aangevallen.

AD. 1. TIJDELIJKE CASTRATIEKLINIEK IN DE GEMEENTE PAÚL

De gemeente Paúl heeft tot op heden het project lokaal het beste gefaciliteerd en is zeer gemotiveerd om het project en de methode binnen de gemeentegrenzen verder vorm te geven.

Om deze gemeente daartoe in staat te stellen willen we samen met de gemeente tijdelijk voor de duur van 1 jaar een castratiekliniek openen. Met de gemeente zullen programmatisch straathonden in de gemeente gecastreerd worden. Ook worden inwoners voorgelicht over de uitgangspunten van verantwoord huisdierbezit.

Deze samenwerking en aanpak is daarmee een goed voorbeeld voor de twee andere gemeenten op het eiland.

De gemeente levert de volgende bijdrage:

- Castratie locatie voor de duur van 1 jaar (incl gas en licht);
- Coördinerend medewerker die zaken vanuit de gemeente coördineert en een pro actieve rol heeft bij het opstellen van het programma en de organisatie van de castraties in de verschillende gebieden van de gemeente;
- 3 ondersteunende medewerkers voor het vangen van honden. Zij ontvangen vangtraining en krijgen vangmateriaal beschikbaar gesteld vanuit um cão um amigo;
- Noodzakelijk vervoer (zoals van gevangen honden, van personen en materiaal naar castratie locaties anders dan de kliniek)

Een Hond een Vriend zorgt voor de veterinaire bemensing van de kliniek:

- 4 á 6 keer per jaar bezoekende Nederlandse dierenartsen, individueel of in tweetallen (dus kleinere groepen) én,
- *Om de week castreren de lokale dierenartsen 1 dag in de kliniek*
- *3 dagen per week castreert een tijdelijke buitenlandse dierenarts* in de kliniek*
- *Lokale part time coördinator/logistiek medewerker** die onder (digitale) begeleiding van Een Hond een Vriend de castraties en activiteiten in Pául organiseert.*

* Neventaken van de buitenlands dierenarts zijn:

- o begeleiding bezoekende Nederlandse dierenartsen
- o vakinhoudelijke ondersteuning lokale dierenartsen

- input programma en planning Pául

**Neventaken van de lokale coördinator/logistiek medewerker zijn:

- educatie op de scholen
- begeleiding bezoekende buitenlandse dierenartsen
- bewustwordingscampagne, inzet facebook KV
- werven en inzetten lokale vrijwilligers

Een Hond een Vriend zorgt tevens voor het noodzakelijke materiaal voor de castraties, het materiaal voor het vangen van honden en andere noodzakelijke veterinaire middelen. Een deel hiervan is reeds in de opslag op Santo Antão aanwezig.

De veterinaire zorg vanuit de kliniek beperkt zich tot castraties en eerste hulp. Overige patiënten worden naar de private diensten van de lokale dierenartsen doorverwezen. Het is essentieel om hen niet te beconcurreren, maar samen te werken en hen te ondersteunen in hun bestaan en de opbouw van hun kliniek.

Planning: (kloppen deze jaartallen?)

- Principe overeenstemming buitenlandse dierenarts Raluca: eind aug/begin sept 2020
- Overeenstemming lokale dierenartsen: september 2020
- Gesprekken met gemeente over kliniek: november 2020
- Opstellen programma aanpak Paul: nov-dec
- start kliniek per 1 januari 2021

AD 2. INVENTARIS LOKALE DIERENARTSEN

De 2 lokale dierenartsen zijn in dienst van het ministerie van landbouw en behandelen landbouwdieren. In hun vrije tijd behandelen zij honden en katten. Eén van de dierenartsen heeft sinds kort een zeer bescheiden privé kliniek in de gemeente Ribeira Grande. De andere dierenarts wil in april 2021 een eigen kliniek openen in Porto Novo. Middelen en mogelijkheden zijn er niet om deze klinieken zodanig in te richten dat er op een goed basis niveau veterinaire zorg kan worden geboden en zij daarmee in hun inkomen kunnen voorzien.

Begin 2021 worden beide lokale dierenartsen voorzien van een basis inventaris voor hun privé klinieken. Daarmee kunnen zij betere veterinaire zorg aanbieden. (dit is toch al gebeurd?)

De inventaris gaan we in Nederland via ons dierenartsnetwerk verzamelen en verschepen. En zal bestaan uit noodzakelijke meubels, apparatuur en disposables. Deels nieuw, deels tweedehands. Deel gekocht en deels gedoneerd.

Als tegenprestatie gaan beide dierenartsen 1 dag per week castraties uitvoeren van zwerf/wilde honden, gemeenschapshonden en honden van eigenaren meteen zeer laag inkomen. Medicijnen, hechtdraad e.d. voor deze castraties worden door het project geleverd. De dierenartsen investeren hun tijd. Die castraties voeren zij deels in hun eigen kliniek uit en deels in de tijdelijke kliniek in Pául.

Hiermee creëren we ook in de gemeenten Ribeira Grande en Porto Novo een structureel aanbod van castraties én zijn de dierenartsen onderdeel van en bekend met het programma in de gemeente

Pául. Als dat programma op eenzelfde werkwijze in de gemeenten Ribeira Grande en Porto Novo wordt toegepast, weten zij hoe het werkt.

Dit leidt tot het volgende beeld van de veterinaire zorg en castraties in 2021 op het eiland Santo Antão:

Planning:

- Afspraken met lokale dierenartsen: september 2020
- Start projectgroep inventaris: september 2020
- Verzenden inventaris: januari/februari 2021

AD 3. CASTRATIEACTIES GEMEENTEN RIBEIRA GRANDE EN PORTO NOVO

In de gemeenten Ribeira Grande en Porto Novo zullen castraties worden aangeboden tijdens een grote castratie actie met Nederlandse dierenartsen in januari 2021. Daarnaast zullen er 1-6 keer Nederlandse dierenartsen in tweetallen/ kleiner verband afreizen om castraties te verrichten. Ook in Ribeira Grande en Porto Novo.

De twee lokale dierenartsen zullen in hun kliniek (1 in Ribeira Grande en 1 in Porto Novo) structureel (om de week 1 dag) castraties gaan aanbieden aan zwerv/wilde honden, gemeenschapshonden en honden van eigenaren met een zeer laag inkomen.

Planning:

- Gesprekken gemeenten Porto Novo en Ribeira Grande: november 2020
- Castratieactie januari 2021

AD 4. EDUCATIE

Begin 2020 is educatie materiaal ontwikkeld voor de basisscholen van Santo Antão. Er moeten afspraken gemaakt worden over het gebruik en distributie van het materiaal in de lessen van de

school op Santo Antão. Hierover heeft Maria reeds contact met het ministerie van educatie. In november 2020 willen we dit met de scholen zelf bespreken en gedurende 2021 invoeren.

Daarnaast zal, in samenspraak met de middelbare scholen en studenten materiaal voor het middelbaar onderwijs ontwikkeld worden. Mogelijk kan de lerarenopleiding van de Thomas More hogeschool uit België hierbij en bij de doorontwikkeling van materiaal voor de basisscholen een rol spelen. Daarover is een verkennend gesprek gevoerd in juli 2020.

Het is de bedoeling dat de coördinator/logistiek medewerker van de tijdelijke kliniek in Pául en lokale vrijwilligers de uitrol van het materiaal en verdere ontwikkeling van de educatiemateriaal voor de middelbare school lokaal verzorgen.

AD 5. ONDERZOEK

Twee studenten van de Hogeschool Van Hall Larenstein hebben voor hun minor van de opleiding Diermanagement een onderzoeksvorstel en subsidieaanvraag voor RAAKpro opgesteld. Met dit voorstel voor meerjarig onderzoek wordt de problematiek op het eiland Santo Antão geobjectiveerd en meer gedetailleerd in kaart gebracht. Ook worden oplossingen geformuleerd en uitgetest. In het voorstel wordt uitgegaan van begeleiding/trekkerschap van het onderzoek door het Van Hall én partnerschap in het onderzoek van diverse organisaties uit Kaapverdië, zoals het onderzoeksinstituut van het ministerie van Landbouw UNIDA.

Deadline voor het indienen van het subsidieverzoek en onderzoeksvorstel is begin januari 2021. Wordt het verzoek gehonoreerd dat kan het onderzoek in 2022 starten.

FINANCIEN

Bovenstaande activiteiten leiden tot de volgende begroting:

Begroting 2021		
		LASTEN
1	kosten tijdelijke kliniek gemeente Pául	€ 42.400
a	materiaal castraties (1560 h x € 20)	€ 31.200
b	loon d arts + coordinator/log.mw (€ 600 p mnd)	€ 7.200
c	kosten aanvulling inventaris	€ 1.000
d	overige kosten onvoorzien	€ 3.000
2	kosten inventaris kliniek lokale dierenartsen RG/PN	€ 14.000
a	zeestransport	€ 7.000
b	aanschaf per kliniek: €3500 (x2)	€ 7.000
3	castraties Ribeira Grande+Porto Novo	€ 11.240
a	materiaal castraties lokale artsen (3 honden pppw x 52 =312 h x €20)	€ 6.240
b	castratiesakties NL artsen	€ 5.000
4	kosten educatie	€ 2.000
	drukkosten 4000 exemplaren	€ 2.000
5	Subsidieverzoek onderzoek Van Hall	€ -
	Admin kosten stichting 2021	€ 500
	totaal 2021	€ 70.140
		BATEN
	Prive donaties	€ 5.220
	donaties 50/50	€ 3.000
	in kas 2020	€ 12.000
2,3,4	fondsenwerving overige activiteiten (garantstelling prive vermogen)	€ 7.520
1	fondsenwerving activiteit 1	€ 42.400
	totaal 2021	€ 70.140

Toelichting begrote baten:

- Privé donaties worden, net als de afgelopen twee jaar, geworven via facebook.
- 50/50 shop voor bestellingen steunt ons structureel, Ook in 2021.
- Doordat activiteiten in 2020 niet zijn doorgegaan beschikken we over een reserve ten behoeve van kosten voor castraties.
- Mochten er onvoldoende financiële dekking zijn voor de activiteiten 2,3,4, dan zal het restant van de kosten voor de activiteiten 2,3,4 gedekt worden uit privé vermogen van één van de bestuursleden als gift (Iris).
- De kosten voor de tijdelijke kliniek en programmatische aanpak in de gemeente Pául moeten gedekt worden door het aanschrijven en steun van diverse nationale en internationale fondsen.

Trekker: Evelien en Wim

Ondersteuning: Iris, Suze, Caspar, Anne

Bijlage 2: Nadere toelichting ENGELS (maart 2021)

In 2019 this project started with a small group of Dutch veterinarians coming to Santo Antão to perform castrations and sterilisations of dogs in Ponta do Sol, Ribeira Grande.

The essence of this project is that it is a cooperation of the camara municipal of Pául, Ribeira Grande, and Porto Novo, the ministry of Agriculture, the local veterinarians Viviene Lopes and César Fortes and local volunteers. Association Projeto um cao um amigo (in close cooperation with Maria Teresa Segredo's Foundation Amigos do Paul) took the initiative and is facilitating this cooperation. Everybody participates. That is the foundation.

The project aims at controlling the dog population on Santo Antão in a sustainable way and therefore reduce and prevent conflicts between dogs and people and livestock. And so creating better welfare for both dogs and people.

This is done by:

- organising large amount of castrations as part of the project to obtain control (applying the ICAM*method)
- creating awareness with an education program at schools and communication about responsible dogs ownership to the community
- facilitating the local vets to castrate street dogs and facilitating them to provide a good basic level of private veterinary service outside of the project
- most important: creating a sustainable working structure with all mentioned stakeholders to keep control over the dog population and prevent conflicts in an effective and animal friendly way.

What is done so far?

In 2019 two groups of Dutch veterinarians visited Santo Antão and performed, with participation of the mentioned stake-holders, castrations twice in Ponta do Sol and ones at two locations in Paul. Castrating almost 400 dogs.

What is the program for 2021?

- Year round program in which 3 days per week dogs are castrated by geographical zone. In close cooperation with the Camara Municipal of Pául and with support from the ministry of Agriculture & Environment. Castrations are performed by veterinarians Raluca Ionas, Viviene Lopes and César Fortes and local volunteers help. The aim is castrating 70% of the total dog population in the municipality of Pául in 2021. So far (15-3-2021) almost 200 dogs have been castrated in the Pául Valley in the last 1,5 month.
- Regular castrations of street dogs in Ribeira Grande and Porto Novo (2 Saturdays per month by Cesar Fortes and Viviene Lopes).
- Enrol of the education program. Local volunteers are trained to train the teachers to use the education material on the primary schools, starting in Ponta do Sol.
- Start the research on practical measures for conflict prevention between livestock and dogs (besides the castrations and awareness, which are the sustainable longterm solution).

